

Трибуна вільного
українського слова
на вільній
американській землі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
YHC: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК СЕРЕДА, 14-го БЕРЕЗНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 14, 1956. No. 48. VOL. LXIII.

ПЕРША ВИБОРЧА ПРОБА В НЬО ГЕМШІР

Манчестер, Нью Гемшір. — 13-го березня відбуваються в стейті Нью Гемшір перші вибори, які будуть першою виборчою пробою в цьому році виборів. Сподіваються, що зля погода сприятиме тому, що мале число виборців братиме участь в цих виборах, бо попереднього дня падав густий сніг, а в виборчому дні передбачається погода легкого снігу і засипані снігом шляхи. На шляхах лежить сніг три стопи заввишки, і тому гадають, що тільки 100,000 виборців віддасть свої голоси, хоч в попередніх виборах в 1952 році голосувало в виборчих округах 136,536 виборців. Вибори почнуться в 12-й годині вполудні і закінчаться в 8-й годині вечора. Від республіканців кандидатом президенту Айсенгавер, а від демократів зголосив свою кандидатуру сенатор Естес Кіфвер. Республіканці припускають, що виборці вписуватимуть і прізвище віце-президента, хоч партія і Президент ще не вирішили, хто мав би бути кандидатом на це становище. Гадають, що Айсенгавер здобуде всіх 14 делегатів. Хоч сенатор Кіфвер є єдиним демократичним кандидатом, то багато демократів є прихильниками іншого демократичного кандидата Аллена Е. Стівенсона. Принаймні 8 голосів виборчих делегатів не є певні, за ким вони будуть голосувати на Крайовій Демократичній Номінаційній Конвенції в серпні в Шикаго. Сенатор Кіфвер від поширив кампанію в цьому стейті, відвідавши його три рази впродовж останніх сімх тижнів. Він сподівається, що здобуде більшість делегатів цього стейту, і це буде важати своєю перемогою. Вибори в Нью Гемшір будуть пробою сил між двома демократичними кандидатами на президента — Аллемом Е. Стівенсоном і сенатором Естесом Кіфвером. Стівенсон не зголосив своєї кандидатури в цьому стейті, і його прихильники твердять, що будуть вважати великою перемогою, коли їм вдасться здобути хоч два-три делегати.

Непорозуміння між демократами в зв'язку зі скасуванням сегрегації

Вашингтон. — Три роки істнувало перемір'я між демократами в справі громадянських прав, але його тепер зірвали південні сенатори і конгресмени, вносячи до Конгресу Декларацію Конституційних Зasad або Маніфест, який готує розбиття Демократичної партії, і то саме перед виборами. Цю Декларацію підписали 19 сенаторів і 77 конгресменів, і в ній заявили, що "всіма законними засобами" поборюватимуть рішення Найвищого Суду ЗДА про скасування окремих шкіл для кольорового населення. Ще чотири далішні члени Конгресу підписали цю Декларацію і тепер за неї стоїть 100 членів Конгресу. Між новопідписаними членами Конгресу є два демократи і два республіканці. Оголошення Декларації в обох палатах Конгресу виразу відомою непорозуміння між південними і північними демократами в справі громадянських прав. Це непорозуміння досі злагіднювали демократичні провідники в Сенаті і Палаті Репрезентантів сенатор Ліндон Б. Діксон і конгресмен Сем Рейберн, спікер цієї Палати. В Палаті Репрезентантів відчитав Маніфест конгресмен Говард В. Сміт, а в Сенаті сенатор Волтер Ф. Джордж.

Форд признається до збірки на виборчий фонд Айсенгавера

Вашингтон. — Генрі Форд, другий, знімався перед Сенатською Торговельною Підкомісією і признався, що особисто підтримував справу збірок на виборчий фонд президента Айсенгавера в 1952 році від своїх продавців авто. Але він заперечив, щоб в якийсь спосіб виступав проти своїх продавців, які нічого не дали на цей фонд. Форд заявив, що справою тієї збірки займався його асистент. Демократичний сенатор А. С. Майк Монрої заявив, що ту збірку фондів можна назвати примусом, бо продавці авто були змушені давати гроші, щоб дістати авто на продаж. Два республіканські сенатори, Чарльз Е. Поттер і Фредерік Дж. Пейн, відповіли, що в цьому випадку не було жадного примусу. Сенатор Монрої обіцяв покласти свідків, які твердили, що в цьому випадку вимушення. Форд заявив, що не було жадного натиску під час збірок на виборчий фонд, на який його компанія не давала власних фондів, і що цією справою займався тільки його асистент.

В АМЕРИЦІ

- Філадельфійські скандалі вислали три дерева "Френкліна" для університету в Грошвілі, який відзначає 250-річчя з дня народження славного американця Бенджаміна Френкліна. Ці дерева мають пригадати японцям, що ця людина працювала для світового миру.
- Департамент рільництва повідомив, що в 1955 р. фермери продали урядові 316 мільйонів фунтів пшениці, а в 1954 році здали до урядових складів 425 мільйонів.
- Асистент секретаря Білого Дому Меррі Сайдлер заявила, що тепер президент Айсенгавер більше працює, як перед недовго, хоч також більше відпочиває, обмежуючи свої товаришні обов'язки.
- Директор Американського Товариства для Поборювання Пестриця д-р Е. К. Геймонд покликнув курити цигарки і курити люльку, бо між курцями цигарок був зазорів на півтора мільярда в десять разів більше, як між курцями люльки. Давнішній д-р Геймонд палив люлькою, а в 1954 році здал до урядових складів 425 мільйонів.
- На озері Сунтіро в коло стейту Вісконсин утворився такий густий лід, що три рибальські човни не могли добитись до берега. На цих човнах було шість рибалок.
- Приїздив асистент секретаря оборони Роберта Тріп Селас заявив, що він готує кандидувати на сенатора зі стейту Нью Йорк, щоб перемогти демократичного сенатора Герберта Г. Лемана.
- Сенатор Чарльз Е. Поттер домагався, щоб Сенатська Торговельна Комісія дослідила, чи дійсно деякі комуністичні країни на пачках з американською харчовою допомогою міняють букви "ЗДА" на "СССР".
- Шестинадцять дівчинах втруталася життя своїх родичів в Насас, Н. П. Вони почали плакати і збудили батьків та брата, коли повині почали загрозувати домові, в якому вони жили.
- Маргарет Труман та її наречений, мистецтва у Нью Йорку представників преси, що вони заручилися і що в квітні в Індіаненсі, Мо. відбудеться їхнє вінчання.

Найвищий Суд за негайне припинення кольорових студентів

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА одноголосно вирішив, що стейтові університети мусять негайно приймати кольорових студентів на навчання, якщо тільки вони мають потрібні кваліфікації до студій в каледжах і університетах. Це рішення видав Найвищий Суд ЗДА тому, що Найвищий Суд стейту Флориди дозволив відкласти прийняття 48-річного кольорового студента В. Д. Говкінса, поки окремий комісар не провірить, чи прийняття Говкінса до Флоридського університету, в якому досі навчалися тільки білі студенти, не спричинить публічних заворушень. Найвищий Суд ЗДА стоїть на становищі, що про прийняття студента рішав його научна кваліфікація, і тому, якщо вона існує, школа мусить негайно прийняти кандидата на студента. Найвищий Суд ЗДА в 1954 році скасував окремі публічні школи для кольорових дітей, а минулого тижня це скасування поширив і на каледжі і університети, які користаються із фондів, що походять із вплатах податків.

Алабамський університет звільнив провідника протинегритянських заворушень

Тускалоза, Алабама. — Алабамський університет виключив студента Леоарда Вилсона за те, що організував заворушення проти єдиної негритянської студентки Отерін Люсі, яка студіювала в цьому університеті. Крім того припинено навчання чотирьох інших білих студентів, і заряджено дисциплінарне слідство проти 25-ох. Три студенти, проти яких веде слідство університетська влада, самі покинули Алабамський університет, і їх не приймуть до тієї високої школи, хібащо виправдалися б єдині. Виключений студент Вилсон гостро атакував президента університету, закликаючи йому брати гідності і чесності. Вилсона виключено за те саме, що й негритянську студентку Люсі, яка також образила університетську владу, закликаючи її, що вона організувала протинегритянську демонстрацію. Вилсон заявив, що піде студіювати в університеті в тому стейті, який краще розуміє його становище.

ЗДА конфіскують румунське золото

Вашингтон. — Американський уряд вирішив конфіскувати румунське золото вартості 13,000,000 доларів, з капіталу заморужених у ЗДА в роках Другої Світової Війни 1940-1945. Конфісковано це золото, щоб покрити ним американські претензії до Румунії. Департамент справедливості подав відомо, що найближчим часом будуть конфісковані запаси золота вартості 11,750,000 доларів, здепоновані у ЗДА Румунією, Угорщиною і Болгарією. Все це золото буде вжити на частинне покриття американських претензій до зазначених держав, які сягають 125,000,000 доларів. Переведено цю конфіскацію золота на підставі спеціального акту, що його схвалив американський Конгрес минулого року після того, як уряди зазначених держав відмовилися платити Америкі належні їй і загартований мировим договором суми. Болгарія, Румунія і Угорщина належали під час війни до ворожих держав і їх державне майно і капітали їхніх громадян у ЗДА були заблоковані.

ЗДА запропонували Японії новий господарський пакт

Токіо. — З'єднені Держави запропонували Японії новий пакт посередника в поставках для малорозвинених країн Азії машин і різних фабричних виробів. ЗДА готують поставити Японії велику кількість харчів із власних запасів, головним чином в американських складах хліборобських надвишок. Японія платила б за ці продукти японською валютою, а за ті гроші ЗДА замовляла б в Японії фабрикат, призначений для різних азійських країн у формі американської допомоги.

Бувший през. Труман повідомив про заручини своєї доньки

Кензас Сіті, Мо. — Бувший президент Геррі С. Труман на пресовій конференції повідомив журналістів про заручини своєї єдиної доньки з асистентом конкордонного редактора "Нью Йорк Таймсу" Е. Кліфтоном Деніелсом. Пампа Маргарет Труман має 32 роки, а редактор Деніелс — 43. Пара заручених прибула до Нью Йорку після гостини в батьків Деніелса в Зубулоні, Північна Кароліна. Бувший президент заявив, що весілля відбудеться в квітні. Преса багато разів писала про те, що панна Труман мала виходити заміж, але ті вистки не справжніувалися. Недавно члени списку задували губернатору стейту Нью Джерсі Роберту Б. Майнеру, як майбутньому нареченому панни Труман, але і та вистка була неправдива. Деніелс познав панну Труман ще в листопаді 1955 року, і вони заручилися в січні, про що офіційно повідомив батько нареченої аж тепер.

МАРГАРЕТ ТРУМАН ТА ЇЇ НАРЕЧЕНИЙ

Маргарет Труман та журналіст Кліфтон Деніелс, мистецтва у Нью Йорку представників преси, що вони заручилися і що в квітні в Індіаненсі, Мо. відбудеться їхнє вінчання.

Англія і Франція виступають із спільним планом роззброєння

Лондон. — Вислідом недільних нарад англійського прем'єра Ідена і французького прем'єра Молле є рішення зголосити спільний англійсько-французький план роззброєння, який — як виходить з газетних повідомлень — не покривався би цілком із американським планом. Проте, Іден мав заперечити американського посла Алдріча, що Англія не погодиться на якийсь план роззброєння, який не брав би під увагу однієї з роззброєнних дійсно і повної контролю роззброєння. Деталі домовлення в цій справі Ідена з Молле були вже обговорювані на конференції між англійським делегатом в Підкомісії Об'єднаних Націй для справ роззброєння міністром Наттінгтоном та спеціальним уповноваженим президента Айсенгавера для справ роззброєння — Гарольдом Стассеном, який для цієї цілі прибув до Лондону. Названа Підкомісія, в якій засідають репрезентанти Франції, Австрії і Канади, збереться знову в Лондоні з початком квітня ц. р. Зрештою, наприкінці недільних розмов Ідена і Молле видано коротке повідомлення, яке стверджує, "сердечний і одвертий" характер їхніх нарад.

3 галерії Третьякова зникли портрети Сталіна

Москва. — Американські учасники делегації протестантських церков, відвідуючи найбільший російський музей мистецтва, т.зв. галерею Третьякова в Москві, мали змогу встановити, що із стін зникли портрети Сталіна і образи, на яких він був головним героєм. Американські журналісти, які супроводжували учасників делегації, ствердили, що ще недавно було виставлених в галерії около 25 портретів Сталіна, з яких не залишилося тепер ні один. Залишилися тільки численні портрети Леніна. Протестантських достоянників візав у Москві російський митрополит Ніколай, який пропонував їм відвідати Таллін (столицю Естонії) і Київ (столицю України).

Болеслав Берут, провідник польських комуністів, помер у Москві

Варшавська радіовисланила повідомлення у вівторок рано, 13-го березня, що попереднього дня помер у Москві перший секретар польської комуністичної партії та головний виступник Москви в перетворенні Польщі в совєтського сателіта, Болеслав Берут. Берут мав померти внаслідок інфаркту, на яку захворів кілька днів тому. Він мав 64 роки.

Три арабські держави домовилися проти Ізраїлю

Каїро. — Головні троя арабських держав — король Саудів Аравії Сауд, прем'єр Єгипту Гамаль Нассер і президент Сирії Шукрі аль-Куатлі підписали договір про об'єднання "оборонних сил проти небезпек єврейської агресії". Водночас, у спільній заяві ці три держави мужі підтвердили свою "незалежність" у відношенні до холодної війни, яка ведеється між Сходом і Заходом та висловили проти Багдадського пакту, очолюваного Англією і Туреччиною, дармащо не назвали його за іменем. Названі найближчі репрезентанти Єгипту, Саудів Аравії і Сирії радили, разом із своїми міністрами закордонних справ та військовими шефами, про збільшення шифри, по збільшенні щорічних витрат на озброєння до рівня витрат держави ЗДА. Перший розмову відбув Доллес із президентом Індонезії Сукарно, заявляючи йому, що Злучені Держави ставляться з великою увагою до поглиблення і поширення національних аспірацій нових суверенних держав світу і що американська політика не завжди погоджується з політикою інших держав у трактуванні таких чи інших важливих проблем цих країн. Доллес передав під час розмови президенту Сукарно офіційне запрошення від президента Айсенгавера відвідати Злучені Держави Америки, на що Сукарно дав свою повну згоду.

Індонезійці вітали тепло Доллеса, — демонстрували тільки група комуністів

Якарта (Індонезія). — Індонезійські офіційні чинники та населення вітали тепло державного секретаря ЗДА, Джона Фостера Доллеса, що прибув до Якарти з Цейлону. Індонезія — це нейтральна азіатська держава, в якій комуністи відіграють досить велику роль і мають багато прихильників серед населення. Все ж таки вороже ставлення комуністів до відвідин Доллеса виявилось тільки у нападах комуністичних газет на Доллеса і на американську політику і невеличкі демонстрації, що її влаштувала на лівійшій групі комуністичних студентів, які викрикували "Вертайся до ЗДА!" і "Геть із СЕАТО!" Але прохажі на вулицях містали дружно Доллеса, коли він переїздив з летища до резиденції уряду. Перший розмову відбув Доллес із президентом Індонезії Сукарно, заявляючи йому, що Злучені Держави ставляться з великою увагою до поглиблення і поширення національних аспірацій нових суверенних держав світу і що американська політика не завжди погоджується з політикою інших держав у трактуванні таких чи інших важливих проблем цих країн. Доллес передав під час розмови президенту Сукарно офіційне запрошення від президента Айсенгавера відвідати Злучені Держави Америки, на що Сукарно дав свою повну згоду.

Французький уряд дістав уповноваження в справі Альжиру

Париж. — Французький уряд прем'єра Гю Молле відістав поважну перемогу на терені парламенту, діставши від нього всі уповноваження, що їх він зажадав, при чому за урядовими висказками з'явилась величезна більшість послів. Закон про передачу урядові генеральних уповноважень прийнято 455 голосами проти 76, при чому "за" голосували всі партії від комуністів аж до правих "незалежних" і, а "проти" тільки 48 нефашистських "пухадистів" і 28 інших послів із крайньої правниці. Три інші закони, зв'язані з уповноваженнями, прийнято також подібною більшістю. Цю перемогу уряд Молле заявляючи сполученню політики "твердих рук" у відношенні до повстанців, що її домагалися праві кола, з політикою репресій, що її жадала лівниця. На підставі цих уповноважень велику свободу рухів дістав міністер для справ Альжиру Лякош, що уряд у Альжирі, однак, в ділянці воєнних операцій проти партизанів, як переведення великих і коштовних соціальних і господарських реформ, які бодай частинно зрівняли б місцевих арабів із правами французьких колоністів і адміністраторів.

ГРЕЦІЯ ПРОСИТЬ ЗДА ПОСЕРЕДНИЧАТИ В СПРАВІ КИПРУ

УРЯДУЮЧИЙ ЗАСТУПНИК ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ ІНТЕРВЕНУВАВ В АНГЛІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА У СПРАВІ ПОЛІТИКИ НА КИПРІ

Атени. — Грецький прем'єр Константинос Караманліс заявив, що Греція дивиться на З'єднені Держави, щоб вони допомогли здобути корисну розв'язку у справі Кипру. Проблема Кипру неполадана, так довго комунізм залишається реальною небезпечкою, бо тільки він користає з цього спору — казав далі грецький прем'єр. З'єднені Держави — продовжував він — повинні ставитись негативно до англійської політики, яка забороняє грецькому народові на Кипрі визначити свою долю, бо "традиційно політикою Америки є свобода і демократія". Грецький міністер закордонних справ Спірос Теотокіс признав, що грецький уряд звернувся до американського уряду з проханням переїхати на себе посередництво у справі конфлікту Греції з Англією за Кипр, при чому грецька лота звернула увагу на "небезпеку, що їх викликали події на Кипрі". Грецький амбасадор у Лондоні, Василь Мострас, відкликався до Атен на знак протесту проти англійської політики на Кипрі, дармащо той грецький дипломат належить до найбільш прихильних Англії і перебував у Лондоні весь час за другою світовою війною, коли Греція була окупована німцями. Тим часом на самому Кипрі пакує далі генеральний страйк, якому не повинуються тільки турецькі купці й урядовці. Зрештою, відкриті тільки крамничі з харчами. Рух на порті та всі роботи, зв'язані з англійською летиською і морською базою на Кипрі, м. ін. будова нової середньосхідної головної квартири в м. Епіскопі на Кипрі, — припинені у зв'язку зі страйком грецьких робітників. На Кипр прибув на місце арештованого і вивезеного архієпископа Макарія — митрополит Антимос з Лярнаки. Тому, що архієпископський палац зайнятий англійським військом, митрополит Антимос замешав у манастирі за одну милу від столиці Кипру, Нікозії. Він скликав пресову конференцію, на якій м. ін. заявив, що неможливо створити самоуправний уряд на Кипрі без попереднього випущення на волю архієпископа Макарія та його співпраці. Він назвав вивезення Макарія "сумною несподіванкою і ударом проти цілої Христової Церкви та демократичного духа нашого сторіччя". Припинення терористичної акції на Кипрі, заявив він, залежить виключно

Архієпископ Макарій
првідник кипрських греків

від англійської політики на Кипрі. Державний підсекретар Ліндстон Мерчант (державний секретар Доллес знаходиться в подорожі по Далекому Сході) мав розмову з англійським амбасадором. Мерчант на тему Кипру. Хоч американський уряд і весь американський політичний світ були очевидцями дуже, прикро заскоченим вістою про зірвання переговорів між англійським урядом і грецьким архієпископом Макарієм на Кипрі і про арештування та вивезення архієпископа, проте державний департамент не висловився в справі цього останнього англійського кроку. Зате, у ширшій заяві, що її подав до відомої пресової референції державного департаменту Ліндстон Байт, висловлено переконання, що перерва англіїської - грецької переговорів будуть відновлені і справа Кипру буде полагоджена з користю для всіх заінтересованих сторін. Треба під цим розуміти — вказують американські коментатори — однак справедливий націоналістичний аспірації кипрських греків, як стратегічний інтерес НАТО у східній частині Середземного моря, бережені англійською збройною силою, для якої Кипр, після втрати Суецького обштору, з необхідною бажаною, залежить виключно

В СВІТІ

- Генерал Глобб, до якого король Йорданії Гусейн дімісіонував за становища команданта Арабського Легіону, дістав від королеви Сілавети найвищий англійський орден "Під'язки". Він оприлюднив, як виглядає те його дімісіонування. 20-річний король Гусейн скликав міністрів, поклав на стіл картку з дімісією Глобба, зажадав виконання свого наказу і вийшов. Йорданський прем'єр і міністер оборони не могли дитись Глоббу в очі, коли повідомляв його про дімісію. Глобб жив в Аммані, столиці Йорданії, 26 років.
- Булагані, підписали келіх з вином "Мартіні" в честь данського прем'єра Гансена в данському посольстві в Москві, славив президента Айсенгавера, який, мовляв, під час минулорічної Женевської конференції, "відкриває дорогу Мартіні". З Вашингтону не дали ніякого коментаря до цього, спілкувавши "вислову Булагані, лише часомаси заперечити, що Д. Д. Айсенгавер ніколи не п'є вина Мартіні. На прийнятті в Москві Булагані, Молотов, Гансен і данський міністер освіти 24 рази підносили з місць випиваючі келіхи (м. і. з "прилизу" совєтських комуністів і чеських соціал - демократів) з шампанним або "Мартіні".
- Совєтський Союз втратив у другій світовій війні около 40 мільйонів населення. На 1 січня ц. р. було в СССР не більше як 200 мільйонів осіб, себто на ліх 20 мільйонів менше, ніж звичайно говориться про людність СССР. твердять Гаррісон Селасері, який від "Н. П. Таймсу" довів роки працював в Совєтському Союзі.
- На шпигульському процесі, що відбувається тепер у Парижі в зв'язку зі зрадуванням тасмичи Ради Оборони (таємні зв'язи з індо-китайським фронтом) комуністам, один з оскаржених твердів, що тожого звідомлення одержав не тільки один комуністичний посол, але й кол. прем'єр Мендес-Франс. Цей останній назвав це наклепом і зажадав переслухання його на суді.
- У Римі, засновано перший у світі "очний банк" для фінансування операцій пересаджування очей сліпим. Дармащо в Італії закон не дозволяє вилучати в невідчужу очей. Вагати особи а фінансові установи утворили основний фонд цього нового банку під керівництвом успішного пересаджування очей донорки Дон Карло Гюмкі, який перд своєю смертю залишав їх двома сліпим дівчинкам. Одна з них уже добре бачить, а друга є на шляху видужання.
- Плеще Дунаю грізно піднімається, потронуваючи поновію. Минулого року на весні повій Дунаю задила великі обшори приляглих до нього країн. Мадярська летиство розривав боюмиа жодної затори на річ...

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE

ПЕРШОКЛАСНІ
МАШИНИСТИ

Челюдинки до всієї машинної
праці у фабриці машин масової
продукції. \$2.57½ за годину а
інші комп. користі, включаючи
додаткові користі під час безро-
боти. Бакалій сирів, пенсії, за-
безпечення життя, госпіталізації,
хірург. користі, хворобове і до-
помога в нещасливих випадках.

AMERICAN CAN CO.
317 ST. PAUL'S AVE.
JERSEY CITY, N. J.

МАШИНИСТИ

ось

добра нагода.

Телефонуйте зараз:

LAMBERT (N.J.) 5-4410

МАШИНИСТИ

до
Assembly, Engine Lathe, Turret
Lathe, Radial Drill, Milling
Machine, Electric Welder
Bench Work
Нічна праця 5 P.M. — 1 A.M.
Можливість „овертаймів“ — ча-
сом денна праця. Всі компанії
і користі. Голоситесь в персон.
зборі.

LEMO MACHINE WORKS
148 East 17th St., Paterson, N. J.

DIE & TOOLMAKER
Досвід у штампуванні, в модер-
ному виготовленні пресами. Час-
тиці до автоматів. Постійна
праця. Голоситесь:
KEM MFG. CO.
Maple Ave. & Wagaraw Rd.,
Fair Lawn, N. J.
Адресу 70 або 170 з Патерсона.

ВЛІХАР
до металевих аркушів
Прядя при рутувальних товщах
і мор. маринари.
Голоситесь:
ALPHA MARINE INDUSTRIES,
building 268,
Port Newark, Newark, N. J.

МУЖЧИННІ
ДО НАПРАВЛІ ВЗУТТЯ
Добра платня. Постійна праця.
Звичайні години.
ELMWOOD SHOPPING CENTER
East Paterson, N. J.
FA 6-2323

ВЕЛИКА НАГОДА!

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ

можете одержати в „СВОБОДІ“.

Водієм М. Старицького — на платівках:
ОН НЕ ХОДИ ГРИЦО ТАК НА ВЕЧЕРНІЦІ. Музика
Проф. О. Юнгвіца. Три платівки 12", „лонг плей“ (33
1/3 RPM). Додаток: 9 пісень Хору „Бурлака“ з Англії,
дир. Гордія.

- 1) Почаївська Вожа Мати
- 2) Сіно, мов сіно
- 3) Ой, тис до лисичі
- 4) Ой, під вишню, під черешню
- 5) Дівоні
- 6) Півничий Хор
- 7) Страшний Суд
- 8) Ой, закувала та сива зазуля
- 9) Пречиста Вожа Мати

Ціна \$14.95.

• Повний платівки вислано поштою за попереднім на-
дсланням грошей. В ЗДА вислано рівно як за після-
платією.

• При замовленні 6 платівок і більше — порто оплачує
„Свобода“. Менших замовлень не виконуємо. ПЛАТІВКИ
ВИСЛАНО ДО ВСІХ КРАЇН.
ЖАДАННЯ ПОВНОГО КАТАЛОГА — БЕЗПЛАТНО!
Посилку з платівками одержите через фірму „АРКА“.

Замовлення надсилайте:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. USA.

UKRAINIAN ARTS

Revised Edition

A COLLECTION OF AUTHORITY ARTICLES

ON

Ukraine's Folk and Fine Arts

Published by the

Ukrainian Youth's League

OF NORTH AMERICA, Inc.

Cloth Bound \$5.50

Paper Bound 5.00

Order your copy from

SVOBODA

83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛІ НАШИХ НАЙМЕНШИХ:

„ВІТРОВОГО БАТЬКА ТОРБА“

українські народні казки

з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній сторінці.

Великий шрифт, багато оформлення.

Ціна \$1.50.

Замовляти: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„НОВИЙ ОБРИЙ“

З нагоди п'ятилітнього життя і праці українців

у Австралії, повнілися друком ілюстрований

альманах „НОВИЙ ОБРИЙ“

(література, мистецтво, культурне життя).

В альманасі „НОВИЙ ОБРИЙ“ використані твори

творів В. Русальського, Дм. Чуба, І. Стоцького, С. Гарина,

Г. Чорнобильця, Р. Василенка, Р. Драгани та багатьох

інших. З перекладної літератури — твори М. Менделєва,

Р. Кроффорда, Т. Кендала.

Також чимало відведено місця для силуетів українських

артистів та мистців у Австралії. Спогади. Дружні шир-
жі. Нотатки про українське життя тощо.

Ціна \$1.00.

Замовляти: „SVOBODA“ 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЗДЕМОЛЬОВАНІЙ ЮРБЮ АМЕРИКАНСЬКИМ КОНСУЛЯТ У ТУНІСІ

Юрба французів, протестуючи проти „американського втручання“ у внутрішні туніські справи, здемолювала бора американського консуляту в Тунісі.

ВСЯЧИНА

ВИЗНАЧІНІ АМЕРИКАНЦІ
ПРО ЖИТТЯ В 1980 РОЦІ

Саме тепер вийшла книжка на 206 сторін, яка називається „Казкові майбутні: Америка в 1980 році“. В ній надруковані статті 11-ох авторів про те, як вони уявляють собі цю країну через 25 років. Більшість авторів бачать дійсно розкоше-казкове життя: 30-годинний тиж-
невий праць; повне опанування
атомової енергії; контроль по-
годи людини; позитивна механіза-
ція праці; подорожіння, або в чо-
тири рази збільшення продукції;
збільшення прибутків; повне
знищення бідності і нещастя; і
т. д. і т. д. До цієї книжки на-
писали, між іншими, статті такі
автори: голова Найвищого Су-
ду ЗДА — Ірл Воррен; секретар
скарбу Джордж М. Гомфрі; де-
мократичний кандидат на пре-
зидента Аделей Е. Стивенсон;
директор фірми „Дю Понт“ —
Кроффорд Г. Грінпорт і дирек-
тор Радіо-і Американської Кор-
порації — Дейвід Сарнофф. Хто
прокине ще 25 років — той змо-
же справити ці передбачення.

Денверська група УВАН

По робітних українських науковців на Заході ЗДА про-
вадиться нині жава праця. Один з таких невтомних пра-
цівників на полі української економіки д-р Богдан Винар, в Денвері, Колорадо, член НТШ і редактор денверсько-
го квартальника „Розбудова Держави“ працює останніми часами над нарисом історії української економічної думки. Дня 10 лютого 1956 на черговому науковому за-
сіданні Денверської Групи УВАН д-р Винар реферував висліди своїх дотеперішніх дослідів у доповіді п. з. „До питання економічного колоніалізму в Україні“. Доповідь охоплювала першу частину його праці до часу революції 1917-го року.

Засідання відбулося традиційно, в репрезентативній залі Філії Денверської Публічної Книгозбірні, під головуванням сеньйора проф. Степана Глушка, і за секретарюванням інж. Л. Биковського.

Завданням доповіді д-ра Винара було познайомити слухачів з важливішими історичними етапами в розвитку української економічної думки, протиставляючи українське мислення категоріям російської економічної системи. Доповідь була ілюстрована деякими моментами з історії народного господарства України також експериментальним оглядом найважливіших праць українських економістів, що вивчали потенціальні можливості економіки України та перспективи самобутнього розвитку її народного господарства. Визначаючи поняття „ідеологізму“ у процесі творення „окремішого“ національно-українського мислення, доповідач подав історичний розгляд й оформ-

лення поняття української національної економіки в його територіальному й етнічно-національному аспекті. На думку доповідача, державницький підхід в сьогодинішніх часах виключає цей історично оправданий схематизм. При тому доповідач підкреслює, що реставраторське „філіство“ українського культурного відродження 18 і поч. 19 ст. йшли окремим шляхом від настання української економічної свідомості і це не завжди мало позитивний вплив на суто-українські інтереси та подекуди впливало гальмуюче на впровадження в національний організм власних українських економічних концепцій. В підсумках доповідач казав на цілий ряд питань, які кінцею потрібно нам вивчати та опрацювати, бо без них про-
Слема української національ-
ної економіки має для нашого довідки у світі зайвий по-
смак декларативного політиз-
му.

Закінчуючи свою вельми добре опрацьовану доповідь, доповідач зазначив, що державне відродження України 1917-21 рр. та зокрема 20-ті роки під кутом історії української економічної думки — це тема окремої, заповідже-
ної доповіді.

В обговоренні доповіді взяли участь: проф. К. Левченко, інж. Ю. Сластенько, д-р С. Кро-
тук й інж. Л. Биковський.

Голова зборів, закриваючи засідання, подякував доповідача за його цінний рефе-
ратив і дискусію та за участь в його обговоренні. Одночасно висловив надію, що другу частину своєї праці, яка охо-
плює історію української еко-
номічної думки від 1917-го, д-р Винар доповість у на-
ступному 1956-57 акад. році.

Стивенсон твердить, що Айзенгавер хоче
рядити „королівством, а не республікою“

Дітройт. — Демократичний кандидат на президента Аделей Стивенсон промовляв на демократичному прийнятті в честь Джефферсона-Джексона і заявив, що „Республіканська партія планує основну зміну ролі президента ЗДА“, бо хоче її достосувати до обмеженого стану здоров'я президента Айзенгавера. Президент Айзенгавер заявив, — казав Стивенсон, — що погодиться ще раз кандидувати, але тільки „під певними умовами“. Але ці умови, на думку Стивенсона, такі що „новий уряд Айзенгавера був би

більше подібний до королівства або до ведення якоїсь корпорації, а не до уряду республіки“. Далі демократичний кандидат казав, що тут вже не йде про стан здоров'я президента Айзенгавера, тільки про те, як має мати прикмети уряд президента в нашій системі. Стивенсон сказав, що якщо республіканці не змінять свого становища, то виборчою проблемою му-
сить бути справа самої демо-
кратії, бо не можна погодити-
ся на те, щоб одна людина, це значить през. Айзенгавер, про все сама рішала.

Хроніка українського
життя

В Новій Зеландії

ПОМЕР ПІДПОЛКОВНИК
М. ХАРИТОНЕНКО

Дня 3 лютого н. р. помер у Новій Зеландії кол. старшина і громадський діяч підполковник 3-ої Залізної Стрілецької Дивізії Армії УНР Микола Харитоненко.

В Англії

ВІДЗНАЧЕННЯ ТРАГІЧНИХ
ДАТ В БРАТФОРДІ

Українська громада м. Братфорду 12 лютого н. р. відзначила 25-ліття знищення Української Автокефальної Православної Церкви та 10-ліття руйнування Греко-Католицької Церкви. Відзначення мало релігійний та загальноукраїнський характер при участі вірних обох українських церков, які в українськими національними прапорами та транспарантами оформилися у похід, організовано вийшли до залу Механік Інституту, щоб там затрепетувати проти знищення обох українських церков. Присутніх було коло 500 осіб.

Після вступного слова п. Смеріса, який поіменно висловив усіх наших архієпископів та єпископів обох церков, що їх знищення наш відвідиний ворог, шановано іхню пам'ять мовчатию. Далше відбувалися реферати. Від УАПЦ виступав п. Ярина, та від Греко-Католицької Церкви п. Попадич. Резолюції відчитав п. Іванюк.

В Бразилії

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ІНЖЕНЕР В КУРІТІБІ

В грудні м. р. закінчив університетські студії з дипломом інженера — хіміка Ростислав Воднарчук, новоприбулий до Бразилії український емігрант. Він склав іспити в технічній вищій школі в Курітібі. Ростислав Воднарчук був у Німеччині учнем української гімназії в Ганновері і членом українського Пласу. Разом з багатьма ви-
хав до Бразилії. Крім професійної зайнятості виступає Р. Воднарчук громадськ. роботи. Вонарчук є секретарем філії ТПУК в Курітібі і активно працює в пластовій організації.

КАРДІНАЛ КАМАРА МІЖ
УКРАЇНЦІМИ В САН
ПАВЛІ

У Сан Паулу, Бразилія, відбувся 18 грудня відкриття і посвячення першої частини храму Непорочної Діви Марії і на цю урочистість прибув карди-

В першу річницю смерті
бл. п. МИНОЛИ ЗАХАРНОВАякий загинув трагічною смертю в експлозії в своїй
лабораторії 1-го квітня 1955 р. відпраантсь

ЗАУПОКИННА СЛУЖБА ВОЖА

в укр. катол. церкві св. Івана у Випані, Н. Дж., в суботу, 31-го вересня 1956 р., о 9-й год. рано, Службу Божу відслужить о. Йосип Панасюк. Шлях Служби Божої посвячення пам'ятника на гробі Покійного на цвинтарі Gate of Heaven Cemetery в Hanover, N. J.

Вдова — МАРІЯ

і діти ОЛЬГА МАРІЯ і СТЕФАН НИКОЛА

нал Дон Жайме Камара, орди-
нарія української католицької
церкви в Бразилії, який вико-
нав акт посвячення. Богослуж-
ення правив о. вікарій К. При-
ма в сослуженні оо. І. Мала-
льяка ЧСВВ, пароха з Пітанги,
і о. Хризостома ЧСВВ.

В Канаді

ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇН-
ЦІВ КАНАДИ

Від 1-го квітня до кінця 1955 року вплинуло до каси Фонду Українців Канади 14,225.38 доларів, а каси ФДУК виплатила в тому самому часі на допомогу 11,234.83 доларів.

ФДУК одержує в Європі 10 дитячих садків і 19 шкіл. Кошти складають спеціальні зорганізовані опікуни. В цих школах і садках вчатися і дістають допомогу в харчах 600—700 українських дітей. ФДУК допомагає бідним родинам, для яких також організує патрональні опіки. Дотепер обнятих цією опікою з 70 родин з понад 250 осіб. Понадто ФДУК організує також спеціальні патрональні опіки для українських науковців, установ, в Європі, щоб вони могли продовжувати свою наукову працю, стипендії для неможливих талановитих студентів, тощо.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВІСІР Т. ОСЬМАЧКИ В МОНТРЕАЛІ

28 січня відбувся з ініціативи „Прогресу“ Літературний вісир Т. Осмачки.

Невеличка група людей, зібрався послухати твору, читавого самим автором. Т. Осмачка, один з найкращих письменників і поетів, читав свою „Ротунду душевності“. Автор прочитав лише три перші розділи свого твору, але вони дають уявлення про ту епоху, якою його твор займається. В творі автор описує часи Сковна на Україні, часи шаленого наступу закріпленої вже комуністичної адміністрації на українське село.

Висувають сенатора Джансона на демокра-
тичного кандидата на президента

Вашингтон. — Демократичний сенатор із стеути Джорджіа — Річард В. Рассел заявив, що він на 100 відсотків підтримує кандидатуру на президента демократичного сенатора з Техасу Ліндона В. Джансона, якщо тільки він погодиться кандидувати. Сен. Рассел в 1952 році безуспішно кандидовав проти демократичного кандидата Аделей Е. Стивенсона. Також і демократичний сенатор із Південної Кароліни Стром Тормонд заявив, що підтримує кандидатуру сенатора Джансона. Він заявив, що

сенатор Джансон буде мати атракційну силу в його стейті. Демократичний сенатор із Техасу Прайс Деніел заявив, що його колега Джансон матиме прихильників не тільки на півдні ЗДА, але і в інших стейтах. Демократичний конгресмен, спікер Палати Репрезентантів, Сем Рейберн, заявив, що сенатор Джансон міг би об'єднати південних демократів в стейті Техас, бо частина їх в 1952 році не хотіла голосувати на Стивенсона і голосували за Айзенгавера. До них належав і демократичний губернатор Техасу Аллан Шіверс.

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЬ У ПРОДАЖІ КНИГА
„ЕЛЬДОРАДО“

Щойно вийшла друком коштовна книжка „ЕЛЬДОРАДО“, датована 1956 роком. Книга містить вибрані твори відомих українських письменників — Тараса Шевченка, Петра Гулака-Артемовського, Леоніда Глібова, Івана Франка, Бориса Грінченка, Володимира Самійленка, Сергія Пилипенка, Івана Манила.

„ЕЛЬДОРАДО“ — книжка для всіх, розрахована на читачів в Америці, Канаді, Англії, Австралії, Аргентині, Бразилії та інших країнах.

„ЕЛЬДОРАДО“ — книжка літературних перлин згаданих вище письменників.

„ЕЛЬДОРАДО“ вже має неабиякий успіх серед масового українського читача.

До книги „ЕЛЬДОРАДО“ додана добра післямова проф. П. О. Ціна книги — один долар або його рівноцінність в інших валютах. Замовлення разом з належністю надсилати на адресу:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3632. Нерозв'язане питання

TARZAN GLADLY ACCEPTED THE DECLARATION OF FRIENDSHIP. THEN, AMID JOYOUS SHOUTS, THE FOURSOME SET OFF FOR THE FAZENDA.

AT THE EDGE OF HOLT'S PROPERTY THE APE-MAN SPOKE WARMLY. "I LEAVE YOU NOW, MY BUSINESS HERE IS DONE."

THEN LUCIA INTERRUPTED COOL. "I GUESS I SHOULD LEAVE, TOO." HOLT BLUSHED. "NO! I MEAN, WILL YOU?"

Тарзан радо прийняв заяву мавполюдини щодо промови — „Тепер я вас покидаю. Я своє діло зробив“.

Тоді соромливо вмішлася Люція: — „Я гадаю, що я маю, ви не захочете...“

Голт спалахнув: „Ні! Я думаю, ви не захочете...“

РОЗШУК

Пошукує жінку сестри-володарки брата Петра ДІКА з сестри Мстислава, пов. Зборів. Правдоподібно, що живе в стейті Мессачусетс. Пасати прошу на адресу:
NICK KOBLICK
21 — 70 26th Street
Astoria, L. I., N. Y.

Петро ПРОЦКЕВИЧ
ВАСИЛІВІЧ
з Холдирова — обл. Дрогобич, Галичина, пошукує свого брата, Володимира ПРОЦКЕВИЧА, який живе в Америці або Канаді.
Пишіть на адресу:
M. KOSTIW
452 E. Jersey St.
Elizabeth, N. J.

ГОЛОВЧАК, МАРИЯ пошукує свого брата ГОЛОВЧАКА ВОСІМЬОГО з сестри Стрілки. Живе в Пенсильнії. Дуже важна справа. Хто знає би про нього або ні, сам, прошу зголосити на адресу: WASYL RURYCZ, 3000 Wade Avenue, Cleveland 13, Ohio.

Іван ВОТЮК пошукує сестричних синів Миколи і Пилипа ТЕСЛЮК, синів Івана і Юстини, і сестри Меланії і Василіни Михайла Гаврицького родом з с. Мохидиць, Оттинія, Галичина. Адреса: Ivan Botuk, 1757 South 9th Street, Omaha, Nebraska 48 U.S.A.

ARKA CO.
48 East 7th Street
New York, N. Y.
(OR 3-3550)
має відділення в
ПІСНОКО.

ЧУДОВНИЙ ЛІК НА
ДИХАВЦЮ

Бронхіальну Астму

Кожний, що колинебудь терпів на страшний АТАК АСТМИ — знає, що це є біда. Ви кашляєте, важко дихаєте, задихаєтесь і думаете про кінця. Часом Ви мусите боритися за віддіх. Найбільш напруженням мучить Ваш віддіх та інтервал вночі. Дуже часто, через безупинний кашель і важкий віддіх, що його спричинює тиск крові, Ви не можете спати вночі. АСТМА — це дійсно страшний недуг — але це огоржене не дає Вам надію на лікування.

Ось лік, що називається PENNYL, приносить нечувану полегкість для тих, які терплять на Астматичний кашель і Бронхіальну тиск крові. Ця чудова формула діє надзвичайно швидко та усуває огорження флогія. Кашель утишає, віддіх стає легшим так скоро, що цей лік віддає, як доню В. Терпів, або як доню міграти. Ви знаєте, як важко Вам подорожувати PENNYL. Пийте цей лік, як розбавлений водою. Замовляйте його у ОREGON DRUG PRODUCTS, Dept. U, Peckskill, N. Y. Напишіть Ваше ім'я і адресу тощо друком на відгортку боці конверта. Звідтам вишлють Вам велику лісточку, за яку заплатите поштареві тільки \$3.50. (Це включає також пошту оплати). Не зволітайте. Ви будете почувати краще і без страху, маючи рукавичу цей пенніл середник PENNYL.

МАРІЯ

виступає УЛАДО САМЧУКА
про героїстичну і страждальну українську міжку. Кілька видань твору надішліть про його успіх у читачів.

Ціна \$3.00.

Замовляйте: SVOBODA

83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга Чина і Чесна

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

IRVINGTON, N. J.

NEWARK, N. J.

ESeex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Обслуга чина і найкраща

ЦІННІ ПРИСТУПНІ

John Bunko

Licensed Undertaker

& Embalmer

REASONABLE PRICES

437 EAST 5th STREET

New York City

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована темпера-

тура. Модерна каляція

до ужитку даром.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568